Konserniohjausosasto / Ohjausyksikkö
Maaria Mäntyniemi
Veera Kojo

8.11.2016

Liikenne- ja viestintävaliokunta
Eduskunta

Valtioneuvoston selvitys EU-vaikuttamisstrategiasta 2016; E 18/2016 vp

Liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä asiantuntijalausuntoa valtioneuvoston selvityksestä, joka koskee EU-vaikuttamisstrategiaa vuodelle 2016 sekä alustavia näkemyksiä komission työohjelmaan vuodelle 2017.

Junckerin komission toimet ovat tähän mennessä kattaneet hyvin laajan osan liikenteen ja viestinnän kokonaisuuksista. Vuoden 2017 aikana on odotettavissa eräitä uusia aloitteita, mutta pääpaino on jo aiemmin annettujen politiikka- ja lainsäädäntöehdotusten käsittelyssä ja jo hyväksyttyjen säädösten täytäntöönpanossa.

Liikennepolitiikan osalta komission on vuoden 2017 aikana tarkoitus antaa useita tieliikennettä koskevia ehdotuksia. Ehdotukset koskevat muun muassa maantieliikenteen ammatinharjoittamisen edellytyksiä (asetus (EY) 1071/2009), markkinoillepääsyä (asetus (EY) 1071/2009) sekä tieliikenteen sosiaalilainsäädäntöä (mm. työ-, ajo- ja lepoaikojen sääntely). Suomelle tärkeää on erityisesti sääntelyn selkeyttäminen, tasapuolisen markkinoillepääsyn ja yhtenäisten kilpailuedellytysten turvaaminen sekä valvonnan tehostaminen esimerkiksi digitalisaatiota hyödyntämällä. Komission odotetaan myös ehdottavan muutoksia raskaiden ajoneuvojen tienkäyttömaksuja koskeviin säädöksiin (ns. vinjettidirektiivi 1999/62/EY ja EETS-direktiivi 2004/52/EY). Tältä osin Suomen tavoitteena on varmistaa, että sääntely on tavoitteellista ja jättää riittävästi liikkumavaraa liikenneinfrastruktuurin rahoitusta koskevaa kansallista päätöksentekoa varten.

Heinäkuussa 2016 annetun vähäpäästöistä liikkuvuutta koskevan tiedonannon pohjalta komissiolta on odotettavissa vuoden 2017 aikana useita lainsäädäntöehdotuksia liikenteen päästöjen vähentämiseksi. Keskeisiä keinoja ovat liikennejärjestelmän energiatehokkuuden parantaminen muun muassa digitalisaation ja uusien palveluiden avulla, liikennevälineiden energiatehokkuuden parantaminen sekä liikenteen puhtaiden käyttövoimien käytön lisääminen. Ehdotukset koskevat muun muassa kuluttajille annettavaa tietoa uusien henkilöautojen energiatehokkuudesta, autovalmistajille asetettujen sitovien hiilidioksidiraja-arvojen soveltamisen jatkamista vuodesta 2020 eteenpäin sekä raja-arvojen asettamista myös raskaalle liikenteelle. Suomi pitää komission esittämää keinovalikoimaa pääosin perusteltuna. Suomelle on tärkeää, että liikenteen päästöjen vähentämisessä huomioidaan digitalisaation, automatisaation ja kehittyneiden biopolttoaineiden tarjoamat mahdollisuudet.

Viestintäpolitiikan osalta keskeistä on komission vuonna 2015 antaman digitaalisten sisämarkkinoiden strategiaan (DSM) sisältyvien jo annettujen ehdotusten käsittely. On tärkeää, että digitaalisen talouden kasvun edellytyksiä vahvistetaan ja sisämarkkinoiden esteitä poistetaan. Komissio on vuonna 2016 antanut ehdotukset muun muassa sähköisen viestinnän sääntelyä, paikallisyhteisöjen internetyhteyksiä, audiovisuaalisia mediapalveluja ja rajatylittäviä pakettipalveluita koskien. Kyberturvallisuuden osalta on aloitettu yhteistyö julkisen ja yksityisen sektorin välillä.

Komission odotetaan antavan tiedon vapaata liikkuvuutta koskevan aloitteen vielä vuoden 2016 lopussa. On tärkeää, että aloitteet kannustavat datan keräämiseen ja hyödyntämiseen eri sektoreilla. Liikenne- ja viestintäministeriön näkemyksen mukaan EU:n toimilla pitäisi edistää omadata-ajatteluun (MyData) pohjautuvaa henkilötietojen käsittelyä ja vahvistaa siten yksilön mahdollisuuksia hallinnoida

hänestä kerättyä tietoa. Uusia liiketoimintamalleja tulee mahdollistaa datan tietoturvallista käytettävyyttä lisäämällä ja liikkuvuutta sekä jakamista helpottamalla.

Komission odotetaan antavan ehdotuksensa sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin uudistamiseksi vuoden 2017 alussa. Suomi on pitänyt tärkeänä arvioida keinoja ulottaa viestinnän välittäjän vastuu yksityisyyden suojasta ja tietoturvasta teknologianeutraalisti teleyrityksistä kaikkiin viestinnän välittäjiin koko EU:n alueella. Yleisesti sähköisen viestinnän sääntelyn osalta Suomi on pitänyt keskeisenä, että uutta sääntelyä harkitaan huolellisesti ja ylisääntelyä vältetään. Siltä osin kuin sääntely todetaan välttämättömäksi, sen lähtökohtina tulee olla toimivuus digitaalisessa toimintaympäristössä, uusien liiketoimintamallien mahdollistaminen ja teknologianeutraalius.

EU-sääntelyn kehittäminen ja sujuvoittaminen on edelleen keskeistä komission vuoden 2017 työohjelman kannalta. Liikenne- ja viestintäala on globaalisti suuressa murroksessa erityisesti digitalisaation, tiedon merkityksen kasvun, uusien liikenteen ja viestinnän palveluiden, automatisaation sekä muuttuneiden turvallisuusnäkökohtien seurauksena.

Pyrkimyksenä on nykyistä vähäisempi, parempi ja kevyempi sääntely. On tärkeää ymmärtää EU-sääntelyn rooli globaalin muutoksen mahdollistajana. Useimmiten tämä tarkoittaa sääntelystä pidättäytymistä tai olemassa olevan sääntelyn purkamista, mutta toisinaan sääntelyä tarvitaan muutoksen mahdollistamiseksi. Oikea lähestymistapa tulee valita kunkin yksittäisen asiakokonaisuuden osalta erikseen. Suomi on toiminut aktiivisesti osana samanmielisten EU-maiden epävirallista ryhmää, jossa on käsitelty liikenteen alan EU-sääntelyn parantamista. Suomi on osallistunut myös viestinnän alalla kannanottoihin koskien sähköisen viestinnän sääntelyn uudistamista. Liikenne- ja viestintäministeriö on myös toimittanut useita EU-sääntelyn parantamisehdotuksia Euroopan komission johtamalle REFIT-foorumille ja osallistunut näiden parantamisehdotusten käsittelyyn.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi